

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.669/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év november hó 12. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A jövedéki orgazdaság büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt bűnügyben a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fehérgyarmati Városi Bíróság B.269/2009/15. számú ítéletét és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2.Bf.769/2008/7. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Fehérgyarmati Városi Bíróság 2008. év október hó 2. napján kihirdetett B.269/2007/15. számú ítéletében a terhelt bűnösségét jövedéki orgazdaság büntetében (Btk. 311/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) állapította meg, amiért őt 1 évi börtönbüntetésre és 1 évi közügyektől eltiltásra ítélte, az eljárás során lefoglalt 49 490 doboz cigarettát elkobozta.

Az ítéletben rögzített tényállás szerint a terhelt gépkocsivezetőként dolgozott. Állandó használatában volt a egy járműszerelvény a hozzá tartozó pótkocsival.

A terhelt megállapodott egy ismeretlen magyarul beszélő személlyel, akinek személyazonosságát a nyomozás során nem sikerült megállapítani, hogy anyagi ellenszolgáltatás fejében részt vesz nagy mennyiségű jövedéki adózás alól elvont cigaretta ukrán-magyar határ térségéből való továbbszállításában, alkalmanként 100 000 forint díjért.

Ezen megállapodás alapján a terhelt saját járműszerelvényével utazott, azt adott helyen ismeretlen elkövető társainak átadta. Ezt követően a platón ismeretlen időpontban vas- és faelemek felhasználásával elkészített rejtekhelyre ismeretlen körülmények között bepakolásra került 49 490 doboz, 28 028 980 forint belföldi forgalmi értékű, magyar adó- és zárjegy nélküli cigaretta, amely homokkal került elfedésre. A terhelt a járműszerelvényt visszakapta, azonban a városi Rendőrkapitányság és a városi Fővármivatal Mélységi Ellenőrző Csoportja közös ellenőrzés során, előzetes információ alapján a terheltet tetten érték, a raktérben kialakított rejtekhelyről, a rakomány alól a fenti cigaretta-mennyiség előtalálásra került.

A cigaretta büntetőeljárás keretében, a járműszerelvény jövedéki eljárás keretében került lefoglalásra.

A terhelt által enyhítés érdekében bejelentett és a védőjével együtt a kiszabott szabadságvesztés büntetés hosszabb próbaidőre történő felfüggesztése érdekében a másodfokú tárgyaláson fenntartott fellebbezés alapján eljárva a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2009. év május hó 8. napján megtartott tárgyaláson meghozott 2.Bf.769/2008/7. számú végzésével az elsőfokú ítéletet érdemben helyben hagyta. A megyei bíróság végzésében az elsőfokú ítélet tényállását annyiban helyesbítette, hogy a terhelt által használt járműszerelvény forgalmi rendszámát pontosította, és azzal egészítette ki, hogy a terhelt magatartásával a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. Törvény 15. § (2) bekezdés a) pontjában és 17. § (3) bekezdésében írt rendelkezéseket szegte meg.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen védője útján a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Felülvizsgálati indítványában a védő - a felülvizsgálati törvényhelyek felhívása nélkül - elsődlegesen az első- és a másodfokú eljárásban megvalósult eljárási szabálysértésekre figyelemmel az első- és másodfokú határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás teljes megismétlését, másodlagosan a terheltre kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. Eljárási szabálysértésként arra hivatkozott, hogy a terhelt az elsőfokú bíróság által 2008. év január hó 17. napján tartott tárgyaláson nem volt jelen, idézése a tárgyalásra nem volt szabályszerű, ennek ellenére tanúk meghallgatásra kerültek. A tanúk meghallgatása során az elsőfokú bíróság a tanúk figyelmeztetésére vonatkozó, a Be. 85. § (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségének nem tett eleget. A 2008. év október hó 2. napján, a terhelt jelenlétében megtartott

tárgyaláson a két tanú vallomása felolvasásra került, majd azokat az elsőfokú bíróság ítéletében bizonyítékként értékelte.

A másodfokú bíróság észlelte az elsőfokú bíróság által megvalósított eljárási szabálysértéseket és azok kiküszöbölésére törekedett, azonban - a védői álláspont szerint - maga is törvénysértő eljárást folytatott. Ahelyett, hogy nevezett tanúkat a másodfokú tárgyalásra megidézte, megfelelően kioktatta és meghallgatta volna, és biztosította volna a terhelt részére a kérdezés és észrevételezés jogát, a tanúknak írásbeli vallomástételt engedélyezett, akiknek írásbeli vallomását nem olvasta fel, nem tárta a terhelt elé, aki számára így a kérdezés és észrevételezés joga nem volt biztosított. A terhelti jogosultságok ekként olyan mértékben sérültek, hogy a jogsérelem kizárólag az eljárási bíróságok ítéleteinek hatályaon kívül helyezésével orvosolható.

A védő másodlagos álláspontja szerint a büntetés kiszabásánál irányadó körülmények lehetővé tették volna a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának a próbaidőre történő felfüggesztését, akár a törvényben meghatározott maximális próbaidő mellett. A kiszabott büntetés ennek megfelelő enyhítését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.2415/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, ezért a megtámadott bírósági határozatok hatályában tartására tett indítványt. Az átiratban kifejtett legfőbb ügyészségi álláspont szerint eljárásjogi okból felülvizsgálatnak a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt okokból van helye, ilyen eljárási szabálysértés azonban az ügyben nem valósult meg. A tanúk kioktatása körében elkövetett esetleges eljárási szabálysértés a megjelölt felülvizsgálati okok közé nem tartozik. A sérelmezett tárgyalás megtartására és a két tanú kihallgatására a Be. 281. § (5) bekezdése alapján törvényesen került sor. Az elsőfokú bíróság a tanúk meghallgatásakor a mentő körülmény elhallgatásának törvényi következményeire történt figyelmeztetés elmulasztásával eljárási szabályt sértett, a 2008. év október hó 2-i tárgyaláson a terhelt jelenlétében a két tanú vallomását felolvasta. A megyei bíróság bizonyítást elrendelve e tanúk részére a Be. 85. § (5) bekezdése szerint írásbeli vallomástételt engedélyezett és a 2009. év május hó 8-i tárgyaláson e vallomásokat felolvasta. Ekként a felülvizsgálatban indítványban sérelmezett eljárási szabálysértés nem valósult meg.

A legfőbb ügyészségi álláspont szerint a büntetés kiszabását támadó és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését célzó indítvány a törvényben kizárt, mivel a

bíróságnak a büntetés kiszabása körében végzett mérlegelő értékelő tevékenységét támadja.

A Legfelsőbb Bíróság által a Be. 420. § (1) bekezdése és 424. § (1) bekezdése alapján tartott nyilvános ülésen a védő a felülvizsgálati indítványban foglaltakat fenntartotta és azzal egyezően szólalt fel, miként a legfőbb ügyész képviselője is fenntartotta az átiratban foglaltakat.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében az abban rögzített tényállás alapján felülbírálvá megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány a kiszabott büntetést vitató részében a törvényben kizárt, míg a felülvizsgálati indítványban felhívott eljárási szabálysértések tekintetében a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja tükrében alaptalan.

A védő a felülvizsgálati indítványában az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság által megvalósított több eljárási szabálysértésre is utalt. A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja azonban eljárásjogi okból csak a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) és c) pontjában, illetve a II.-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértések esetében nyújt lehetőséget felülvizsgálatra. A védő által hivatkozott eljárási szabálysértések közül e körbe kizárólag az vonható, hogy a tárgyalást olyan személy (a terhelt) távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező (Be. 373. § II/d) pontja). A védőnek ez a hivatkozása már csak azért sem foghat helyt, mert az elsőfokú bíróság 15. számú tárgyalási jegyzőkönyvéből kitűnően, a 2008. év október hó 2. napján - tehát a terhelt távollétében tartott tárgyalást követően - megtartott tárgyaláson a terhelt jelen volt, itt a vádirat felolvasásra került, miként a meghallgatott tanúk vallomásai is - a terhelt érdemi megnyilatkozása mellett. Ilyen körülmények között a hivatkozott abszolút eljárási szabálysértés megállapítása fel sem merülhet.

A védő további eljárási szabálysértésekre történő hivatkozása nem olyan - a korábbiakban felsorolt - eljárási szabálysértést kifogásol, amely felülvizsgálat alapjául szolgálhatna. A Legfelsőbb Bíróság azonban utal arra, hogy a védő hivatkozásával szemben a 2008. év január hó 17-i tárgyalás megtartására a törvényi előfeltételek megtartása mellett került sor, továbbá, hogy tényszerűen sem valós a védőnek az a hivatkozása, hogy a másodfokú eljárásban az írásbeli tanúvallomást tevő tanúk vallomásai nem kerültek felolvasásra, mivel a 2009. év május hó 8-i 7. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalán e tanúvallomásoknak a másodfokú tanács elnöke általi ismertetése egyértelműen rögzítést nyert.

A terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésének elmaradása nem felülvizsgálati ok. A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a kiszabott büntetést érintően felülvizsgálatra csak abban az esetben kerülhet sor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt szabtak ki törvénysértő büntetést. Erre utaló hivatkozás eddig a felülvizsgálati indítványban nincs.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság - a Legfőbb Ügyészség álláspontjával maradéktalanul egyetértve - a felülvizsgálati indítványt eljárási szabálysértést sérelmező részében alaptalannak, míg a büntetés kiszabását sérelmező részében a törvényben kizártnak tekintette, ezért annak nem adott helyt és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a Be. 426. §-a értelmében hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2009. év november hó 12. napján

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k.
előadó bíró, Dr. Csere Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
Kné